

РЕШЕНИЕ

№ 17273

гр. София, 21.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав, в
публично заседание на 29.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ваня Стоянова

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разглежда дело номер **3416** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на чл. 145 и следващите от АПК, вр. чл. 124, ал. 1 от Закона за държавния служител (ЗДСл).

Образувано е по жалба от Т. А. К., с адрес [населено място], ул. Г. М. N 44, ст. 4. ап.11 Срещу Заповед № РД14-205/10.03.2025 г. на Министъра на културата, с която на основание чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл във вр. с чл. 108 от ЗДСл му е прекратено служебното правоотношение за заеманата от него длъжност „главен секретар“. Оспорва заповедта като незаконосъобразна, постановена в противоречие с материалния закон и съществени нарушения на административнопроизводствените правила, за което в жалбата излага подробни аргументи. Сочи, че е служител в Министерството на културата от 2019 година. В началото е назначен като Ръководител инспекторат, а от няколко години заемал длъжността главен секретар. Винаги работата му е оценявана като отлична. Оценката му за 2024 г. също била "изключително изпълнение". Акцентува, че са нарушени основни принципи на АПК, заложи в чл. 34 и 35 от АПК. Твърди се в жалбата, че изобщо не е поискано от оспорващия да представи доказателства за дигитална компетентност, въпреки, че притежава диплома № 091309, серия СА-2018 за висше образование на образователно-квалификационна степен магистър, по специалността „бизнес информатика“, магистърска програма „информационни системи и технологии в бизнеса“, издадена от Стопанска академия „Д. А. Ц.". В този смисъл оборва твърдението, че не притежава документ за дигитална компетентност.

Изложените мотиви в заповедта намира за бланкетни.

Акцентува, че чл. 108 от ЗДСл изисква, в случай като процесния, задължително да бъдат посочени „фактическите обстоятелства, обуславящи обективната невъзможност за изпълнение на

служебните задължения”.

Намира, че липсва конкретика коя е деловодната система и какъв е деловодния софтуер, с които не може да работи и кои утвърдени правила за работа с деловоден софтуер не е прилагал правилно.

Счита, че дигиталната компетентност на служителя се отнася до конкретните компютърни умения, които служителят проявява и прилага при изпълнение на своите задължения, а не до наличието на документи, удостоверяващи, че притежава такива умения. В тази връзка според оспорващия, следва извода, че в случая документът, удостоверяващ дигиталната компетентност е ирелевантен за преценката по отношение на притежаваните от служителя такива умения.

Постъпил е писмен отговор от Министъра на културата, според който оспорващият, след връчване на длъжностната характеристика е следвало в разумен срок да представи доказателства, че притежава дигитална и компютърна компетентност. Сочи, че това е сторено едва пред съда с представяне на диплома за завършено образование. Твърди се, че у жалбоподателя липсват умения за обработване на информацията в деловодната система в Министерство на културата и неправилно прилагане на правила за работа в деловодния софтуер. Относно „изключителното изпълнение за заемане длъжността“ счита, че това е субективно мнение изразено от друго лице.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично. Жалбата се поддържа изцяло на посочените в нея основания и отправеното искане за отмяна. В представени по делото в срок писмени бележки се излагат подробни съображения по съществото на спора.

Ответната страна – Министър на културата, се представлява в процеса от надлежно упълномощен юрисконсулт С., която моли да бъде отхвърлена жалбата като неоснователна и недоказана. Представя подробни писмени бележки, в които излага аргументите си. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

По делото са събрани писмени доказателства, приобщена е в цялост административната преписка по издаване на оспорения акт.

Съдът, като взе предвид изложеното в жалбата и въз основа на събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

Предмет на съдебен контрол е Заповед № РД14-205/10.03.2025 г. на Министъра на културата, с която на основание чл. 107, ал. 1, ч. 5 от ЗДСл във вр. с чл. 108 от ЗДСл е прекратено служебното правоотношение на Т. К. за заеманата от него длъжност „главен секретар. С оглед представените по делото писмени доказателства, съдът намира, че процесната заповед е надлежно връчена на адресата, като жалба срещу нея е подадена в Административен съд–София град на 20.03.2025 г., поради което съдът счита, че същата е допустима за разглеждане. Видно от отбелязаното в оспорената заповед, същата е връчена на жалбоподателя на 10.03.2025 г., което обстоятелство е удостоверено с подпис.

По делото не е спорно, че със Заповед № РД14-1469 от 17.10.2022г. на основание чл. 16 от ЗДСл оспорващия изпълнява длъжност „главен секретар“ в Министерство на културата, първоначално по съвместителство с длъжността „Ръководител на Инспекторат по чл. 46 от ЗА. Впоследствие след проведена процедура на повишаване в длъжност на служителите, които отговарят на изискванията за заемане на длъжността, като К. е определен за заемане на длъжността „главен секретар“. Със заповед № РД14-44/20.01.2023г. на министъра на културата е преназначен на длъжност „гл. секретар“ на основание чл. 82, ал. 1 и 3 от ЗДСл, във връзка с чл. 31, ал. 3 от Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация и изразено писмено съгласие на служителя.

П. е длъжностна характеристика, връчена на 23.01.2023г., в т. 8 от която е посочена като необходима компетентност Дигитална компетентност. Знания и умения за обработване на

информация, създаване на съдържание, дигитална комуникация, информационна сигурност и решаване на проблеми.

Преписката съдържа формуляр за оценка на изпълнението на длъжността с период на оценяване 23.01.2023г. -31.12.2023г., видно от който е било налице „изключително изпълнение“. Представен е и формуляр за оценка „изключително изпълнение“и период за оценяване 01.01.2022г.-31.12.2022г. , но той касае оценяването на оспорващия като ръководител инспекторат по чл. 46 от ЗА, представена е и длъжностна характеристика за тази длъжност, също с изискване за дигитални компетентности. Именно високата оценка е послужила като основание за повишаване в длъжност на К. и преназначаването му на длъжност - главен секретар в Министерство на културата. Годишна оценка „изключително изпълнение“ е получил оспорващия и за периода 01.01.2024г. -31.12.2024г.

Видно от мотивите на оспорената заповед, налице е обективна невъзможност държавния служител да изпълнява служебните си задължения извън случаите по чл. 103, ал. 1, т. 3 от ЗДСл, изразяваща се в това, че с изменение на Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация (ДВ, бр. 97 от 2019 г., в сила от 10.12.2019 г.) е въведено ново изискване по отношение на необходимите компетентности за ефективно изпълнение на заеманите длъжности - дигитална компетентност. С оглед на тази промяна, са изготвени и нови длъжностни характеристики на длъжностите в Министерството на културата, включително и на длъжността „главен секретар“. Посочено е, че до издаване на заповедта служителят не е представил документ, удостоверяващ успешно завършен курс за дигитална компетентност и компютърни умения.

С оглед на така установеното от фактическа страна и предвид относимата за конкретния казус нормативна уредба, съдът прави следните правни изводи:

Разгледана по същество, жалбата се явява и основателна по следните съображения:

Съдът проверява законосъобразността на оспорения адм. акт с оглед изискванията на чл. 146 от АПК и при условията на чл. 142 от АПК, а съответствието на адм. акт с материалния закон се преценява към момента на издаването му.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган, но при съществени нарушения на административно-производствените правила, в нарушение на материалния закон и на целта на закона, при което са налице отменителните основания по смисъла на [чл. 146, т.3, т.4 и т. 5 от АПК](#). Този извод съдът прави, въз основа на следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от ЗДСл служебното правоотношение се прекратява от органа по назначаването с административен акт, който се издава в писмена форма и следва да съдържа правното основание за прекратяване, дължимите обезщетения и придобития ранг на държавна служба. В хипотезата на чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл, какъвто е настоящият случай, се посочват и фактическите обстоятелства, обуславящи обективната невъзможност за изпълнение на служебните задължения.

По отношение на компетентността на административния орган, съдът намира, че оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган – Министър на културата, който се явява орган по назначението по смисъла на чл. 108, ал. 1 от ЗДСл, с оглед чл. 8 ал. 1 и 3 от Закона за администрацията и Устройствен правилник на министерство на културата, според който главния секретар се назначава от съответния орган на държавна власт, респ. той е компетентният орган по прекратяване на служебното правоотношение със служителите в ръководеното от него ведомство.

Оспорената заповед е издадена в предвидената писмена форма, като в действителност са посочени правното основание за прекратяване на служебното правоотношение, дължимите

обезщетения и придобития ранг на държавна служба съгласно чл. 108, ал. 1, изр. първо ЗДСл., както и фактически обстоятелства, с които се цели да се обуслови обективната невъзможност за изпълнение на служебните задължения съгласно чл. 108, ал. 1, изр. второ ЗДСл. В случая са изброени факти, предполагащи приложимост на чл. 107, ал. 1, т. 5 ЗДСл., като органът обаче не сочи в какво се изразява обективната невъзможност на лицето да изпълнява служебните си задължения. Органът не е посочил конкретно в какво се изразява липсата на правилно прилагане на правилата за работа с деловодния софтуер, проследяване изпълнението на насочените документи чрез него и за спазване на определените срокове за изпълнение на задачите. Този мотив е в пълно противоречие с изключителното изпълнение през 2023 и 2024г. на длъжността.

Ответната страна не сочи и с кое конкретно поведение /действие или бездействие/ служителът е възпрепятствал качеството и сроковете при изпълнението на задачите, нито кои са тези задачи, от кого са възложени, с какъв характер са били и какво се е целяло при изпълнението им. По този начин съществено се препятства правото на защита на оспорващия, както да разбере в какво точно се изразява неговото поведение, основание за прекратяване на служебното му правоотношение, но и да възрази, посочи доказателства и направи доказателствени искания с цел формиране на своята защитна теза.

Мотиви не могат да се извлекат и от административната преписка, като следва да се отбележи, че дори такива да се съдържаха в документ, част от тази преписка, предвид императивния характер и смисъла на разпоредбата на чл. 108, ал. 1, изр. второ ЗДСл., те следва да са възпроизведени – "посочени", т. е. да се съдържат в административния акт, каквото посочване в конкретния случай липсва. В тази връзка липсата на конкретни мотиви, в какво се изразява "обективната невъзможност" държавният служител да изпълнява служебните си задължения, е съществено нарушение на изискванията за форма на административния акт и се явява самостоятелно основание за отмяна на същия в условията на чл. 146, т. 2 от АПК.

Служебното правоотношение на жалбоподателя е прекратено на основание чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл., съгласно която норма, органът по назначаването прекратява служебното правоотношение без предизвестие, когато е налице обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения, извън случаите по чл. 103, ал. 1, т. 3 от ЗДСл. както се сочи по-горе, като конкретно фактическо основание за издаване на заповедта е записано: "служителът не е представил документ, удостоверяващ успешно завършен курс за дигитална компетентност и компютърни умения. Липсата на знания и умения за обработка на информация, дигитална комуникация и решаване на рутинни дигитални проблеми, които са необходими за успешно изпълнение на длъжността „главен секретар“, създават предпоставки за невъзможност за ефективно изпълнение на длъжността. При работа с деловодната система липсва правилно прилагане на правилата за работа с деловодния софтуер, проследяване изпълнението на насочените документи чрез него и за спазване на определените срокове за изпълнение на задачите“.

В хода на съдебното производство не се установи такава обективна невъзможност по отношение на К., при изпълнение на служебните задължения. Ответникът не сочи абсолютно никакви конкретни факти и обстоятелства, от които да може да се извлекат данните за тези твърдения.

В тази връзка, съдът приема, че служебното правоотношение на жалбоподателя е прекратено с правното основание по чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл., но при посочване на едни бланкетни съображения, характеризиращи причините за прекратяването и не се подкрепят с никакви конкретни факти и доказателства за тях. В разпоредбите на ЗДСл. не се съдържа нормативно определение на понятието "обективна невъзможност", прието като материално-правна

предпоставка за упражненото от органа субективно право. В съдебната практика, в т. ч. и в тази на Върховния административен съд, е трайно възприето, че за да е налице обективна невъзможност по см. на чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл., е необходимо да са изпълнени три кумулативни условия: да е създадена нова фактическа обстановка, същата да води до невъзможност служителят да изпълнява задълженията си по длъжностна характеристика и причините за тази невъзможност да не зависят от волята на страните в правоотношението. Органът по назначаването не установява по делото и не сочи като конкретна мотивировка в издадения от него административен акт /обжалваната заповед/, че е настъпила такава обективна промяна, независеща от субективната воля на страните и необходима за качествено изпълнение на служебните задължения, т. е. липсва конкретната фактическа обосновка за проявлението на тези три кумулативни предпоставки в конкретния случай на извършено прекратяване на служебно правоотношение на основание на визираната правна норма. Ето защо, ответникът е постановил административен акт, който противоречи с приложения материален закон, тъй като липсват предпоставките по чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл.

От една страна, изложената в процесната заповед фактическа обосновка е субективна, в нея липсва ясно и точно посочване кои задължения не е възможно да изпълнява Т. К., кои факти и обстоятелства доказват или поне навеждат на този извод, не е ясно с кои свои действия/бездействия е възпрепятствал качеството и сроковете, и спрямо кои е сторил това или не е упражнил контрол. От друга страна, въведените изисквания за изпълнение на длъжността, очевидно са покрити от жалбоподателя, след като през месец януари на 2024 г., без възражение е подписал Формуляр за оценка на изпълнението на заеманата от него длъжност, обхващащ периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г., и впоследствие за периода 01.01.2024-31.12.2024г., видно от който същият е получил годишна оценка на изпълнението "Изпълнението напълно отговаря на изискванията", като в мотивите на оценяващия ръководител е посочено, че целите в работния план са постигнати.

От изложеното по-горе, съдът намира, че съществено е нарушено правото на защита на оспорващия при издаване на оспорения адм. акт. Адм. орган не е изяснил фактите и обстоятелствата от значение за случая. Както сам е възразил с жалбата оспорващия, при поискване е можело да представи документ за дигитални компетентности. „Изключителното изпълнение“ през предходните две години сочи за неоснователност на мотивите в оспорения адм. акт. Съгласно чл. 16 т. 1 от Наредбата за условията и реда за оценяване на изпълнението на служителите в държавната администрация, оценка "Изключително изпълнение" се поставя, когато оценяваният едновременно: а) е изпълнил всички цели от индивидуалния си работен план над изискванията/критериите, определени в него, като част от изпълнените цели са допринесли съществено за подобряване на резултатите от дейността на административната структура и/или административното звено; Следователно непредставянето на документ, удостоверяващ успешно завършен курс за дигитална компетентност и компютърни умения, въведен като изискване в чл. 15, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация (ДВ, бр. 97 от 2019 г., в сила от 10.12.2019 г.) още 2019г. по никакъв начин не е довела до невъзможност на оспорващия да изпълнява задълженията си. За пълнота на изложеното наредбата изисква служителите да притежават дигитална компетентност съобразно приложение 1, според съдържанието на което се разделя на два вида поведение: „описано поведение отговарящо на изискванията“ и „неприемливо поведение“, обстоятелства, които ответната страна не е изследвала преди издаване на оспорения адм. акт. Но от друга страна, както се установи по-горе поставената годишна оценка за изпълнение на длъжността е „изключително изпълнение“. Това навежда без съмнение на извода, че е възприето поведение отговарящо на

изискванията, с оглед изискването за дигитална компетентност на служителите в държавната администрация по отношение на оспорващия и във връзка със заеманата от него длъжност „главен секретар“ в Министерство на културата.

В заключение, така изложените мотиви в заповедта са общи и декларативни изводи, лишени от конкретика и не съставляват основание за прекратяване на служебното правоотношение на основание чл. чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл .

Съдът счита, че незаконосъобразността на заповедта е безспорна. С оглед изложеното, постановявайки оспорения адм. акт, адм. орган е нарушил основен принцип в административното правораздаване, заложен в чл. 6 от АПК, а именно: принципа на съразмерност, изразяващ се в следното – адм. акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава. Освен това адм. органи трябва да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел.

Предвид горното, настоящият съдебен състав намира жалбата за основателна, а оспорената заповед като издадена в нарушение на материалния и процесуалния закон, както и на целта на закона, водеща до нейната материална незаконосъобразност, следва да бъде отменена.

Мотивиран от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ от АПК, Административен съд – София град, I отделение, 4 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Т. А. К., с адрес [населено място], ул. Г. М. N 44, ст. 4. ап.11 Заповед № РД14-205/10.03.2025 г. на Министъра на културата, с която на основание чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл във вр. е чл. 108 от ЗДСл на Т. К. е прекратено служебното правоотношение за заеманата от него длъжност „главен секретар“.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок, от съобщаването на страните пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ